

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV
PRESEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA 32. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA**

(Ljubljana, 22. oktober 2007)

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo, kot je bilo rečeno, odgovarjal predsednik vlade, gospod Janez Janša. Najprej bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo gospod predsednik. Gospod predsednik vlade, ministrice in ministri, kolegice in kolegi. Gospod predsednik vlade ob uvodu v proračunsko razpravo v letošnjem letu ste slovenski javnosti sporočili, da se s predlogi omogoča nadaljevanje razvojnega tempa in povečanje blaginje v Sloveniji. Hkrati ste prepričevali slovensko javnost, da je vlada postorila prav vse, da omeji visoko inflacijo, ki je najvišja med državami v evro območju. Da to enostavno ne drži nas prepričujejo že razprave o proračunu na delovnih telesih, hkrati pa nam to govorijo tudi ljudje, ko se vsakodnevno odpravljajo po nakupih najosnovnejših življenjskih potrebščin. Priča smo visokim podražitvam nekaterih življenjskih potrebščin, na primer kruha, katerega podražitev v kratkem času presega 10%. Prispevek višjih cen hrane k splošnemu dvigu cen znaša tako v letošnjem letu 4-krat več, kot v lanskem letu. Namesto povečanja blaginje v Sloveniji smo tako priča nasprotnemu trendu, to je povečanju draginje v Sloveniji. Pri tem seveda še posebej skrbi dejstvo, da prihaja med državljani in državljanke do vse večjega socialnega razslojevanja in da je vaš odnos, gospod predsednik vlade, do teh ljudi in odnos tudi nekaterih ministrov podcenjujoč in aroganten. Tako ste ob obisku vlade na Koroškem poskušali pomiriti strahove glede inflacije z izjavo: "Če iz vseh smetnjakov po mestih gledajo štruce kruh, tudi ne pomeni, da je zadeva alarmantna." Podobna je izjava gospodarskega ministra, gospoda Vizjaka, ki sporoča slovenski javnosti, Slovenkam in Slovencem, da če se je kruh preveč podražil, pač naj jemo stari kruh. Žal vaša in podobne izjave niso dale .../nerazumljivo/... izjave Marije Antoniete, katere zgodovinsko usodo poznamo, ki je nekoč svojemu ljudstvu, ki je tožilo, da nima kruha, odvrnila, da pač naj jedo potico.

Zato vas gospod predsednik vlade sprašujem, kdaj bo situacija dovolj alarmantna, dovolj huda, saj obstaja vrsta primerov, ko ljudje morajo že pobirati kruh iz smetnjakov, pa med njimi še zdaleč niso samo berači? Prav bi bilo, da bi jim v prihodnje zagotovili boljše razmere za življenje, ne pa da jih podcenjujete in žalite. Zato vas sprašujem kako bo vlada ukrepala, da bo ob visoki gospodarski rasti znižala stopnjo inflacije in kakšne ukrepe bo sprejela za zaščito standarda državljanek in državljanov z najnižjimi dohodki?

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, gospodu poslancu Germiču se zahvaljujem za to vprašanje. Ni bilo sicer prijazno, ampak vendarle mi po 10-ih dneh neke medijske kampanje in sprevačanja izjave daje priložnost, da javno odgovorim.

Jaz sem na vprašanja o inflaciji odgovarjal na srečanju koroških županov, gospodarstvenikov in drugih nosilcev razvoja, po obisku vlade v koroški regiji. Moj odgovor na to vprašanje je trajal 11 minut, v celoti si ga lahko poslušate in preberete na spletni strani vlade. Niti en medij v tem času tega odgovora v celoti ni objavil. Objavljeno je bilo samo nekaj stavkov, ki se jih je sprevačalo, se je z njimi manipuliralo in jih uporabljalo za namene predvolilne kampanje v predsedniški tekmi. Mojstri predvolilne propagande iz nekaterih totalitarnih sistemov bi bili veseli, če bi imeli tak medijski instrument, politično medijski instrument v rokah, kot je bil uporabljen v tem primeru. Moja izjava v zvezi s tem v kontekstu, v katerem je bila izrečena, izrečena pa je bila pred 200 ljudmi v dvorani, ni vzbudila nobene reakcije, nobenega začudenja in nihče je ni vzel za žaljivo. Trajalo je nekaj dni, da je eden od časopisov iztrgal stavek iz konteksta in ga prikazal, kot da sem kritiziral tiste, ki živijo na robu in morajo pobirati kruh iz smetnjakov. Jaz sem pa govoril o inflaciji in moja kritika je bila uperjena v dejstvo, da v tej državi letno zavržemo od 12 do 13 tisoč ton kruha. Za ta kruh porabimo tretjino pridelane pšenice v Sloveniji. Odstotek zavrženega kruha v Sloveniji je daleč večji, nad primerljivimi odstotki v bolj ali primerljivo razvitih državah Evropske unije. Nisem kritiziral nikogar, ampak sem govoril o stanju stvari, ki prispevajo k temu, da je ta osnovna življenjska potrebščina dražja, kot bi bila. Če ne bi tretjine pšenice, ki jo pridelamo doma, porabili za zavržen kruh, bi bile cene kruha nižje. In če je šla kritika na koga, zagotovo ni šla na tistega, ki živi pod robom revščine in pobira tudi kruh iz smetnjakov, kar je na žalost v Sloveniji še vedno dejstvo. 10% ljudi v Sloveniji živi pod pragom revščine. Smo tretja najboljša država v Evropski uniji po tem odstotku. Vendar če ta odstotek prevedemo v številke, dobimo številko 200 tisoč, ki je visoka številka, je previsoka številka.

In ukrepi vlade gredo v to smer, da se ta številka zniža. In v tem mandatu smo jo uspeli znižati. Mislim, da imate na grafu to primerjavo. Slovenija ima enega od najnižjih odstotkov, vendar je, če odstotek prevedemo v številke in če vidimo za številkami konkretne ljudi, to še vedno zelo velik problem. V tem mandatu smo ga v veliki meri znižali. Odstotek ljudi, ki živijo pod pragom revščine, odstotek zaposlenih, ki dobivajo minimalno plačo, je evropsko primerljivo med najnižjimi, hkrati pa bistveno nižji, kot je bil leta 2004, ko je ta Vlada prevzela mandat. Ta odstotek in to številko smo znižali predvsem z večjo gospodarsko rastjo, z ukrepi, ki so omogočili večjo gospodarsko rast, ta je omogočila ustvarjanje novih delovnih mest, drastično se je znižalo število brezposelnih in s tem se je znižalo tudi število tistih, ki živijo pod pragom revščine. Ampak to ni končni rezultat.

Mi želimo, da v Sloveniji v prihodnosti, v bližnji prihodnosti ne bi bilo več naših sodržavljanek in sodržavljanov, ki bi bili pod tem robom, vendar je za to treba nekaj storiti. Ta vlada se trudi. Dvomim pa, da k temu prispevajo take obrnjene in sprevržene izjave ter manipulacije za njimi.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite gospod Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za odgovor, gospod predsednik vlade. Seveda, podatki, ki govorijo o deležu ljudi, ki živijo pod pragom revščine, govori tudi o tem, da se o mednarodnem dnevu boja proti revščini, so na humanitarne organizacije sporočale, da je vedno več tistih ljudi, ki to pomoč potrebujejo. V tem mandatu smo v tem Državnem zboru sprejeli resolucijo o zdravi prehrani. In sprašujem, gospod predsednik vlade, kako lahko odgovarjamo tistim, ki si ne morejo zagotavljati osnovnih življenjskih potrebščin, kako naj sledijo tej resoluciji, da bi živeli bolj zdravo. Kajti zdravje socialno-ogrožene populacije se ob teh razlikah še poslabšuje. Iluzorno je namreč pričakovati, da bodo ljudje, ki komaj zagotavljajo sredstva za osnovne življenjske potrebščine, lahko zagotavljali sredstva za zdravo prehrano. Tako je umrljivost v določenih predelih bistveno večja kot je to v drugih delih Slovenije, recimo v vzhodni Sloveniji. In le pri tem smo priča tukaj nekajletnemu trendu zmanjševanja sredstev na področju

zagotavljanja zdravstvenega varstva tako v okviru zdravstvene blagajne kot v proračunu namenjeno zdravstvu, v deležu družbenega bruto proizvoda. Zato vas sprašujem, kako boste poskrbeli za to, da ne bo potrebno Slovenkam in Slovencem dodatno plačevati iz svojega žepa za zdravstvene storitve, ki bi morale biti pokrite v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja in kako boste izvajali ukrepe, ki bodo ustavili podražitve hrane in zagotovili dostojno življenje socialno šibkejšim?

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, kar se tiče socialno šibkejših, lahko samo nadaljujem, kjer sem prej končal. Vedno bo določen odstotek ljudi, ki si sami ne morejo pomagati, ker jim je potrebno pomagati. 10% ni ta odstotek, znotraj tega je še veliko ljudi, ki bi si lahko sami pomagali, če jim za to ustvarimo pogoje. In naša prva naloga je, da za to ustvarimo pogoje, da si bo vsak lahko sam pomagal. In v tem mandatu, glede na mednarodno primerljive podatke v to smer gremo, tega ne more nihče zanikati in prosim, da se to dejstvo upošteva. Tistim, ki so dejansko najbolj ogroženi, bo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ob sodelovanju slovenskih humanitarnih organizacij tudi v letošnjem letu in v naslednjem letu, za to so zagotovljena sredstva, pomagalo z razdeljevanjem živil, osnovnih življenjskih potrebščin. In mislim, da na tej stopnji razvoja in gospodarske rasti in standarda, ki ga Slovenija dosega ob pravilni organizaciji, ni treba, da imamo kogarkoli, ki je lačen. To je možno zagotoviti in Slovenija ima relativno dobro dodelan sistem socialnih pomoči in tudi pomoči preko tega.

Kar se tiče zdravstva je tukaj veliko problemov, o njih smo govorili, ni pa v Evropi države, kjer takšnih problemov ne bi bilo. Za te namene je, in to ste sami videli v predlogih proračunov za naslednji dve leti, zagotovljenih dovolj sredstev. Tudi za naprej bo višja gospodarska rast, večji delež sredstev bomo lahko dali tudi za višje standarde v osnovnem zdravstvenem zavarovanju. Kar se tiče ostalih ukrepov, ki so tudi zelo pomembni, se pa nanašajo za zaščito življenjske ravni celotnega prebivalstva, vlada vodi proticiklično fiskalno politiko. Vlada je poostrila nadzor nad reguliranimi cenami, trošarine na goriva smo znižali do najnižje možne stopnje, del podražitvev prehrabnenih artiklov je posledica podražitve surovin na svetovnih trgih, del podražitvev pa je neupravičenih. Nesprejemljivo je, da isti artikli, enaki artikli v isti trgovski mreži v Avstriji, stanejo manj kot pa v Sloveniji. Tukaj pa je naloga za varuha konkurence in tukaj je naloga za civilno-družbene organizacije za varstvo potrošnikov, s katerimi vlada dobro sodeluje.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za odgovore, gospod predsednik. Seveda me vaši odgovori niso presenetili, nisem pa z njimi zadovoljen in glede na to, da je zagotavljanje socialne varnosti Slovenk in Slovencev izredno pomembno področje, predlagam, da skladno z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika Državnega zbora, da opravimo razpravo o vašem odgovoru. Iz vaših odgovorov je namreč moč razumeti, da se niste pripravljene realno soočiti z omenjenimi vsebinami, da nočete razpravljati o vsebinah, ki obravnava socialno problematiko in ob tem se ne da izogniti občutku, da težko prenašate podatke, ki prikazujejo realno sliko. Ne priznavate, da s svojo politiko povzročate v slovenskem prostoru vedno večje socialno razslojevanje Slovenk in Slovencev. In da je problem v Sloveniji ta, da je vedno večje število ljudi, ki prosijo za pomoč in ne vidite tistih, ki so primorani iskati kruh v smetnjakih. Namesto rešitev, namesto ustreznih zakonskih predlogov smo priča izjavam vaših in vaših ministrskih kolegov, ki dajejo negativna sporočila Slovenk in Slovencev, ki lahko zanje pomenijo tudi žalitev, zato predlagam, da o vsebini vašega odgovora opravimo razpravo. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: O predlogu gospoda Germiča, da Državni zbor razpravlja o odgovoru predsednika vlade bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj. Naslednji bo predsedniku Vlade postavil vprašanje gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik Državnega zbora. Gospod predsednik vlade, ministrici in ministri, kolegice in kolegi! Že v prejšnjem vprašanju je bila izpostavljena težava inflacije in seveda negativnih vplivov, ki jih ta inflacija povzroča. Glede na to, da je to zelo resen problem je vredno s to razpravo nadaljevati, še posebej, ker sem trdno prepričan, da predloga, ki je bil sedaj posredovan vladna večina jutri pri glasovanju ne bo sprejela, je to priložnost, da s to razpravo nadaljujemo danes tukaj z našim poslanskim vprašanjem.

Gospod predsednik vlade, vi ste na vprašanje kolegice Majde Potrata odgovorili, da je vlada za zmanjšanje inflacije in zmanjšanje vpliva inflacije storila vse, kar je v njeni pristojnosti in v njeni moči. Poleg tega ste v odgovoru kolegici povedali tudi, da nimate nikakršnih drugih predlogov in da si želite predlog, ki bi jih lahko potem tudi uporabili. Mi se s temi ugotovitvami v poslanski skupini Socialnih demokratov ne strinjamo. Ne strinja se s tem tudi del stroke, predvsem pa se s tem, da ni možno vplivati na inflacijo ne strinjajo tisti, ki so, in to smo danes tudi slišali, ki so odvisni od tega in le s težavo prebrodijo težave s katerimi se srečujejo skozi mesec, ko želijo, da bi v razviti družbi kot Slovenija je, v družbi blagostanja, kot radi rečemo, živeli človeka dostojno življenje. Naj vas spomnim, gospod predsednik, vladna koalicija je že dvakrat v tem mandatu zavrnila zakon, za katerega mi menimo, da bi bil dobrodošel, da bi zmanjšal tudi neposredni pritisk na rast plač in zagotovil soudeležbo zaposlenih pri delitvi dobička in notranjem lastništvu. S tem zakonom bi vsekakor lahko prispevali k temu, da bi tisti, ki ustvarjajo dobiček tudi dobili delež tega dobička in ne da imajo korist od dobička zgolj lastniki kapitala. Mi smo dvakrat vložili zakon o soudeležbi zaposlenih pri dobičku in notranjem lastništvu v parlamentarno proceduro. Dvakrat je bil zavrnjen, hkrati pa je bilo napovedano, da bomo obravnavali zakon, ki ga bo predstavila Vlada. Tega ni bilo. Namesto tega smo dejansko slišali to, da je lahko rešitev na ta način, da jemo star kruh, da je tudi bolj zdrav in še nekaj tega, kar je bilo danes izrečeno.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje, vendar bi vas res prosil, da ne sprevačate besed tudi tukaj, potem ko ste slišali odgovor in ko si lahko izjave v celoti preberete. Želel bi odgovoriti tudi na trditev, ki je bila postavljena prej, pa nanjo v okviru prejšnjega vprašanja nisem mogel odgovoriti, da se število prejemnikov socialnih pomoči in število tistih, ki so potrebni socialnih pomoči, v Sloveniji povečuje. To ni res. Število se zmanjšuje, predvsem zato, ker se povečuje število zaposlenih in zato, ker je število tistih, ki so pač pod pragom revščine, padlo. Res pa je, da dokler bo en sam naš sodržavljan dobival socialno pomoč, pa to ne bi bilo potrebno, ker bi lahko delal, pa mu ne omogočimo, da z delom zasluži za življenje in kritje socialnih potreb, bo to preveč, dokler bo en sam v takšnem položaju. Ampak število se, hvala bogu, v zadnjih letih znižuje in tega bi bili lahko vsi veseli, namesto da številke sprevačamo.

Ko gre za konkretne ukrepe, s katerimi bi zniževali inflacijo, bi zelo težko zakon o udeležbi zaposlenih na dobičku šteli med protiinflacijske ukrepe, ekonomisti tega ne štejejo. Kljub temu pa je ta zakon potreben, vlada ga ima v letošnjem programu in ga bo letos predlagala Državnemu zboru. Ni pa ureditev tega vprašanja tako enostavna. Če hočemo pripraviti celovito rešitev, ki bo zdržala dalj časa, ki jo bomo uskladili tudi s socialnimi partnerji, potem je v to treba vložiti veliko dela in to počnemo. Predlogi, ki ste jih predlagali, niso bili usklajeni s socialnimi partnerji, so bili zelo parcialni in niso predstavljali celovite rešitve, česar ni enostavno narediti. Če bi bilo to enostavno, potem ne vem, zakaj se o tem zakonu o udeležbi zaposlenih pri dobičku pogovarjamo leta 2007. Imeli ste večino v tem državnem zboru desetletje in več, že v tej državi, tudi v času socialističnega samoupravljanja, pa takrat zaposleni niso imeli pravice do udeležbe pri dobičku. In tudi v času samostojne Slovenije nobena prejšnja vlada tega zakona ni pripravila. Ne samo zato, ker ne bi želela, ampak zato, ker to ni tako enostavno vprašanje. Ta vlada bo to storila in v letošnjem letu boste imeli ta zakon na poslanskih klopeh. Zakon bo izhajal iz načela prostovoljnosti, iz načela enakopravne obravnave vseh zaposlenih,

iz načela ne poseganja v pridobljene pravice zaposlenih in predvideva se, da bodo zaposleni udeleženi pri dobičku v obliki denarja, pa tudi v obliki kapitalskih dobičkov.

Predvidevamo, gleda ne to, da bo koncept izhajal iz načela prostovoljnosti, davčne vzpodbude za delodajalce in delavce in sicer v obliki olajšav pri dohodnini, davku od dobička pravnih oseb in proučujemo tudi smiselnost olajšav v zvezi s plačevanjem prispevkov za socialno varnost. Ne gre za enostavno vprašanje, v kolikor bi šlo verjamem, da bi prejšnja vlada, v kateri ste sodelovali, tak zakon že naredila. V tem mandatu bo to storjeno in zakon bomo skušali uskladiti tudi s socialnimi partnerji, ker v nasprotnem primeru rešitev ne bo delovala. Ni možno sprejeti samo rešitve, ki jo ponujajo delodajalci, niti samo rešitve, ki jo ponujajo sindikati, ker sta obe enostranski. Vlada se trudi, da bi zdaj našla srednjo pot, pri tem pa izhaja iz teh načel, ki sem jih predstavil.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev gospod Kontič? Izvolite.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa gospod predsednik. V delu ste sicer odgovarjali na vprašanje, ki ga nisem postavil, ampak končno to niti ni tako zelo pomembno. Počasi bo potrebno spremeniti razmišljanje in ocenjevanje o tem kaj je bilo storjenega v preteklosti. Tri leta mandata te vlade so za nami in potrebno bo povedati kaj je bilo storjeno v teh treh letih, ne kaj je bilo storjeno v prejšnjih 10-ih.

Glede zakona o soudeležbi zaposlenih pri dobičku; jaz poznam te zgodbe že iz same obravnave, tudi takrat je minister za gospodarstvo dejal, da je najbolj problematično to v zakonu, da gre za obveznost in ne prostovoljnost. Mi smo v tem zakonu predlagali tudi določene rešitve v zvezi z davčno olajšavo in podobno. Smo pa predlagali dejansko obveznost, ampak če bi izhajali iz pojasnil, ki smo jih že takrat dobili, potem bi bila obveznost lahko ovira, ampak potemtakem tudi plač verjetno ne bi bilo potrebno izplačevati oziroma bi bile vprašljive, ker so pač obveza tudi z zakoni in kolektivnimi pogodbami. Jaz si res želim, da vlada pripravi predlog zakona, ki bo usklajen s socialnimi partnerji. Tudi vem, da je to naporno delo, ampak po treh letih bi človek pričakoval, da boste tisto, kar ste napovedali dejansko tudi predlagali v Državnem zboru. Zdaj pa poslušamo predvsem to, da živimo v blaginji, hkrati rastejo cene, plače ne naraščajo tako, kot si delojemalci dejansko želijo in zato so tudi opozorila.

In moje vprašanje je dejansko bilo v tej smeri - ali bo vlada pripravila s socialnimi partnerji usklajen predlog, ki ga bo lahko Državni zbor obravnaval in sprejel še v tem mandatu?

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, zdaj je bilo dodatno vprašanje zakaj tega zakona že ni, če ga je vlada obljubila. Vlada ima ta zakon v programu dela za letošnje leto. Zdaj je oktober 2007 in leto še ni končano. Do konca tega leta bo zakon predložen in če se bo dalo, bo v celoti usklajen s socialnimi partnerji. Če se ne dalo, bo pač toliko kot se bo dalo. Mene čudi kje je bilo vse to znanje, ki je sedaj naenkrat prišlo na plan v opozicijskih klopeh prej, kot bi ga bilo možno uporabiti za to, da se zakon enostavno sprejme. Jaz to ne govorim zaradi tega, da bi to vlado opravičeval, ker je ni treba, ker bo ta zakon narejen. Ampak zato, ker je velika škoda, da tega zakona nismo dobili, recimo, pred 8 leti, ker bi zaposleni že 8 let lahko sodelovali pri udeležbi na dobičku. Včasih, ko smo imeli tako imenovane leve ali socialdemokratske vlade pa tega ni bilo. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Tudi sam predlagam skladno z določbami Poslovnika razpravo o odgovoru predsednika vlade na naše poslansko vprašanje. Pri tem mislim, da bi morda dva predloga, ki sta skoraj identična, zadostovala za to, da bi se koalicijski poslanci odločili in podprli vsaj enega izmed teh in omogočili razpravo v kateri bomo soočili poglede na to ureditev, tako z

vaše strani gospod predsednik, kot, seveda, tudi z naše. Jaz bi vam seveda lahko vrnil vprašanje tako kot ste ga zastavili vi nam. Mi smo sedaj, ko smo bili v opoziciji pripravili predlog zakona, za katerega seveda ocenjujemo, da je kvaliteten. Vlada seveda za to ima več možnosti, ima več stroke, ima to kar mi nimamo, tudi določene podatke, pa tega do sedaj ni storila. Socialni demokrati smo torej prava opozicijska stranka. Tudi vi, ko ste imeli naziv še socialdemokratska stranka Slovenije bi lahko tak predlog zakona pripravili tudi v opoziciji, tako kot smo ga mi, pa tega ni bilo v prejšnjih letih oziroma v prejšnjih mandatih. Zato predlagam, da res opravimo to razpravo v tem Državnem zboru in se o tem tudi pogovorimo in se pogovorimo tudi o temeljih tega zakona. In še nekaj, trditve, da ima leto 12 mesecev in da letošnje leto ni končano, seveda, stojijo kot pri vseh ostalih zakonih, tudi tistih pri katerih smo vedno znova tik pred tem, da jih bomo obravnavali v Državnem zboru, čas pa neusmiljeno hiti. Ampak pri tem bi vas rad spomnil, da smo postavljali večkrat poslanska vprašanja in tudi poslanske pobude, da bi se ta zadeva tudi zakonsko uredila. Če boste pogledali so bile obljube dane, mislim, da je v drugem trimesečju leta 2006, da bo ta zakon. In šle nekajkrat kasneje je bilo napovedano, da ta zakon bo. Takrat so se vaši ministri izognili pojasnilu koliko mesecev ima leto, ampak so dejansko napovedovali natančne termine kdaj se bo ta zakon dejansko obravnaval in tudi sprejel. Ampak od tega ni nič in počasi tem zgodbam verjamejo samo tisti najbolj zagreti verniki sedanje oblasti.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu gospoda Kontiča, da Državni zbor razpravlja o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj. Naslednji bo poslansko vprašanje postavil dr. Lahovnik. Izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik vlade! Kot veste, so za 17. november letošnjega leta napovedane velike delavske demonstracije, ki se jih bodo udeležili tudi predstavniki študentov in upokojencev. Predstavniki delavcev, ki pričakujejo množično udeležbo, zahtevajo, da se njihov standard izboljša, tudi zaradi visoke inflacije in v zadnjem obdobju zelo upada. Zato vas sprašujem: Kaj bo storila vlada, da bo olajšala konflikt, ki obstaja med delavci in lastniki kapitala v plačah in standardu zaposlenih? Sindikati namreč še vedno čakajo na zakonodajo, ki bo omogočala udeležbo delavcev pri dobičku in me s tem v zvezi zanima predvsem, kakšne davčne olajšave oziroma spodbude načrtujete, da boste stimulirali delodajalce, da del dobička namenijo zaposlenim. Sam zakon ni dovolj, je veliko premalo. Nenazadnje lahko, podjetja bi že sedaj izplačevala deležev dobičkov od zaposlenih, pa tega ne storijo. Mi verjamemo v Zares, da jih je treba spodbuditi tudi z davčnimi olajšavami. Gospodarski minister, ki vam sedaj je nekaj prazno prišepnil; zanj bi bilo denimo bolje, da namesto, da sindikatom in zaposlenim svetuje, naj ne bo odveč pojesti kakšen dan starega kruha, pripravi ta zakon in ga pospremi z ustreznimi davčnimi olajšavami. Tako, da bi imeli dejansko zaposleni možnost, da participirajo na tej visoki gospodarski rasti in dobičkih, ki je prav zasluga zaposlenih. Dejstvo je, da je povprečna plača 820 evrov, sicer statistično visoka, da pa na drugi 2/3 zaposlenih prejema manj od povprečne plače, da je inflacija, ki jo Urad za makroekonomske analize, vladni urad napoveduje za letošnje leto načrtovana kar 4,3%, in da se je hrana v zadnjem letu dni v Sloveniji podražila za več kot 10%. V evro območju pa samo za 2,5%. Zato v Poslanski skupini Zares menimo, da bi lahko preprečili tudi te velike sindikalne protest, če bi delavcem namesto nasvetov gospodarskega ministra, naj jim ne bo odveč pojesti dan starega kruha, raje predstavili zakon, ki bi jim omogočal, da sodelujejo pri dobičku podjetij, podjetja pa bi morali spodbuditi z ustreznimi davčnimi olajšavami, da se za to odločajo. In dejansko brez teh davčnih olajšav, tudi če zakon pošljete v proceduro, ne bo stimuliral podjetje, če ne bo vzporedno davčnih olajšav. In dovolite mi, da vas spomnim, da sta takšen zakon sprejeli že Velika Britanija in Francija in celo Združene države Amerike po veliki naftni krizi v 70. letih. In ker je očitno tudi Slovenija na nek način ob tej visoki inflaciji soočena s slabimi razmerami na tem področju, vam svetujemo, da to čim prej storite.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se samega zakona tiče mislim, da sem odgovarjal na isto vprašanje že prej. To, da so nekatere druge države, ki obstajajo že 100 ali pa 200 let, takšen zakon že sprejele, Slovenija pa ga še nima, je vprašanje, ki se lahko samo v treh odstotkih naslovi na to vlado in meni je res nerodno, da moram to stalno pojasnjevati. Ne vem, zakaj Slovenija tega že doslej ni naredila. Jaz lahko povem, da se zadnja tri leta trudimo, da je materija zapletena, usklajevanje med resorji traja dolgo časa. Lahko povem, da del tega v praksi funkcionira v obliki izplačevanja 13. plače, kar je nek specifičen način udeležbe zaposlenih na dobičku. Sem pa izjemno presenečen nad tem, kako se je ta socialni čut naenkrat prebudil šele zdaj, prej ga pa nikjer ni bilo, ko je LDS imela sama dovolj glasov, da ta zakon praktično sprejme. Tako, da vlada je vesela vseh predlogov. Vlada je vesela vseh predlogov, ki so konstruktivni in ki omogočajo, da pridemo do rešitve. Medsebojno obtoževanje, zakaj zakona še vedno ni, če sem bil pa 10 let na oblasti od teh 15-ih letih življenja samostojne države, pa ne bo privedlo nikamor. Z SD-jem smo v partnerstvu za razvoj, vrata so odprta za te predloge, nekaj od tega je zagotovo možno upoštevati in predlagam, da te sile združimo. Kar se tiče davčnih spodbud, bom ponovil. Predvidevajo se davčne spodbude tako za delavcev, kot za delodajalce, v obliki zakona oziroma v obliki ureditve dohodnine in dobička na dohodek pravnih oseb. Prav tako v zvezi, proučuje se možnosti v zvezi s plačevanjem socialnih prispevkov. Ko bo pač zakon pred nami, bomo videli ali je to dejansko tisto, kar je v tem trenutku koristno in realno za Slovenijo.

Kar se tiče napovedanih delavskih protestov. Do takšnih protestov prihaja tudi v bistveno bogatejših državah, gre pač za to, da se išče ravnotežje med delom in kapitalom. Sam imam sestanek s predstavniki teh sindikatov, ki ste jih omenjali, v sredo. Videli bomo, koliko lahko vlada tej situaciji tukaj pomaga, sindikati so sami dejali, da ne stavkajo oziroma da demonstracije ne bodo proti vladi, ampak proti delodajalcem, kjer potekajo določena pogajanja o plačni politiki. V sredo je prav tako seja ekonomsko-socialnega sveta, kjer bomo govorili o tem, koliko lahko vlada pomaga. Vlada neposredno, ko gre za privatni sektor v tem odnosu, razen s splošno regulativo, pač ne sodeluje. Sem pa vesel, da je zdaj veliko takšnih, ki jih zanimajo pač delavske plače, demonstracije in vse ostalo, še posebej v tem predvolilnem času. Ko so razna zborovanja, tam kakšnih delavcev ni videti, ko se razne stranke ustanavljajo, je pa v redu, da potem ta socialni čut naenkrat zraste.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Jaz sem to vprašanje postavil, ker trdno verjamem, da če bi Vlada predstavila zakon o udeležbi zaposlenih pri dobičku vključno z davčnimi olajšavami, da bi se lahko tem demonstracijam tudi izognili. Če so na eni strani izjave, ki so skrajno provokativne do vseh zaposlenih, da ne rečem do vseh državljanov in prilivajo olje na ogenj, ko govorimo o socialnem miru, potem se mi zdi to nesprejemljivo. Bistveno bolje bi se mi zdelo, če bi predstavili ta zakon in na ta način, sem prepričan, da bi se lahko pogovarjali tudi o tem kakšen dvig plač je potreben. In dejstvo je, da bi to delovalo v korist vseh in ni res, da vsi ekonomisti pravijo, da to ne vpliva na inflacijo. Prav ekonomisti ugotavljamo ali pa mnogi ugotavljajo, da bi v sedanjih inflacijskih razmerah lahko zelo visoka rast plač vprašljivo vplivala tudi na konkurenčnost gospodarstva in bi to lahko vodilo v črn portugalski scenarij. Zato se mi zdi kot eden možnih korakov iz te krize v kateri smo se znašli in upam, da ob tej demonstracijah, ki so pred nami, kdo ne bo rekel, da je v tej državi vse v redu, je pravi korak ta, da Vlada vendarle predstavi ta zakon o udeležbi zaposlenih pri dobičku vključno z davčnimi olajšavami, ki so za to potrebne. In mi vseskozi poslušamo različne argumente stroke, češ, če bo prišlo do rasti plač bo to še dodatno prililo olja na inflacijski ogenj, ampak jasno je, da sindikati in zaposleni ne razumejo zakaj bi bili ravno oni tisti, ki si morajo zategniti pas ob tej visoki gospodarski rasti in ob teh visokih dobičkih, ki so jih deležni lastniki kapitala. Zato dejansko menim, da je sedaj pa res zadnji čas, da se prestavi ta zakon ne na zadnje tudi argument, da se mogoče te demonstracije preprečijo. Če bi se Vlada manj ukvarjala s partnerstvom in več delala v smeri priprave teh zakonov bi bili mogoče tudi rezultati boljši in jaz potem teh vprašanje ne bi postavjal.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Izvolite, gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: O tem vprašanju smo v zadnjih dveh letih s socialnimi partnerji razpravljali večkrat, tudi sam osebno na nekih sestankih, torej s predstavniki teh sindikatov in v neki točki se z vami strinjam. V kolikor bi prišlo do dogovora, vendar je to odvisno od socialnih partnerjev, da ustrezna regulativa, ko gre za udeležbo zaposlenih pri dobičku stopi v veljavo in da se s tem zmanjša pritisk na povečanje plač, da ni plus, ampak je ali ali - se pravi alternativa, potem ima to lahko pozitivne učinke na inflacijo. V kolikor se pa zahteve, ko gre za rast plač, ne znižajo in se temu doda še udeležbo na dobičku, potem pa to pospeši inflacijo, tako da predlagam, da vsaj poskušamo pri tistih socialnih partnerjih, kjer imamo več vpliva, dejansko vplivati na to, da bo prišlo do nekega kompromisa v tej smeri. Od tega bomo imeli potem zagotovo vsi koristi, tudi ko gre za ta pritisk na dvig cen. Skratka, če je bilo vprašanje merjeno kot poziv v tej smeri, potem ste potrkali na odprta vrata. Ampak to ne pomeni, da to razpravo začenjamo zdaj. Ta dialog s socialnimi partnerji glede udeležbe zaposlenih pri dobičku ta vlada vodi dve leti, odkar smo začeli usklajevati socialni sporazum za prihodnje obdobje. Ta je bil podpisan, določa neke splošne smernice, zdaj pa je stvar, da uskladimo konkretne rešitve. Vlada bo prišla s predlogom zakona, vendar pa potem čaka ključni del, uskladitev s socialnimi partnerji. Glede na to, da izhajamo iz načela prostovoljnosti, brez te uskladitve lahko dobimo mrtvo črko na papirju. In vsi, ki lahko prispevate k temu, da pridemo do konstruktivne rešitve, lepo vabljeni, vlada bo te pomoči zelo vesela.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Naslednji bo gospod Jožef Horvat postavil poslansko vprašanje predsedniku vlade. Izvolite.

JOŽEF HORVAT: Hvala lepa, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani gospod predsednik vlade, spoštovani ministrici, spoštovani ministri, kolegice in kolegi! Državni zbor Republike Slovenije je 11. septembra letos - morda komu ni všeč prav ta datum - na predlog Vlade Republike Slovenije sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic. Ta je bil v Državnem svetu Republike Slovenije deležen številnih kritik. Državni svet je naposled zahteval, da se o Zakonu o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic razpiše naknadni zakonodajni referendum. Spoštovani predsednik Vlade, sprašujem vas: Zakaj je Vlada Republike Slovenije predlagala sprejetje omenjenega zakona z rešitvami, ki so naletele na takšen odpor Državnega sveta, ter katere cilje zasleduje ta zakon? Vemo, da se je lastninjenje Zavarovalnice Triglav pričelo v letu 2003, ko je bila izdelana tudi prva cenitev oziroma prvo poročilo o vrednotenju Zavarovalnice Triglav. V naši poslanski skupini ugotavljamo, da je privatizacija na Slovenskem pogosto potekala pod vplivom interesnih lobijev in pogosto na škodo države. V Poslanski skupini Nove Slovenije z zadovoljstvom spremljamo razplet lastninjenja Zavarovalnice Triglav v primeru pravnih oseb, saj je odločitev Upravnega sodišča dodatno potrdila pravilnost odločitve Ministrstva za finance, ki je že v letu 2005 opozorilo na nevarnost oškodovanja državnega premoženja. Zaradi cenitve, ki ni odražala dejanske vrednosti Zavarovalnice Triglav, bi lahko prišlo do okoriščanja posameznikov, državni proračun pa bi bil prikrajšan za okrog 50 milijonov evrov. Pravnim osebam, upravičenkam do odkupa delnic, so bili izdani sklepi o obnovi postopkov, na osnovi katerih so pravico do odkupa delnic lahko uresničile po novi, torej višji ceni. V čem je torej temeljna razlika med cilji, ki jih je vlada želela zasledovati s predlaganim zakonom in razumevanjem Državnega sveta? V naši poslanski skupini namreč iskreno upamo, da pobuda za razpis referenduma ni še eden od poskusov zadrževanja dokončne privatizacije Zavarovalnice Triglav in da bodo državljanke in državljani odločili v korist prebivalcev Slovenije, to je podprli sprejetje zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najprej naj rečem, da mi je žal, da je prišlo do te odločitve Državnega sveta, ker onemogoča neko rešitev, ki je, po mojem mnenju dobra, nisem je pa jaz

predlagal, niti pristojno ministrstvo, ampak je takšen zakon izglasovan na podlagi predloga DeSUS-a, koalicijskega partnerja v vladi. Državni svet je dal veto najprej, potem pa zahtevo za referendum. Kar se veta tiče je na nek način presenetljiva ta visoka stopnja aktivnosti v tej smeri Državnega sveta, ki je v prejšnjem mandatu od leta 2000 do 2004 izglasoval veto devetkrat. V tem mandatu pa v treh letih že devetnajstkrat. Praktično ni zakona, ki bi bil pomemben, kjer ne naletimo na to oviro in v tem primeru je prišlo tudi do predloga oziroma do zahteve za naknadni zakonodajni referendum. Ta zahteva je legitimna. Državni svet ima po ustavi to pravico. Državni zbor je povsem normalno referendum razpisal, vendar pa so sedaj volivke in volivci pred dilemo, ki je zelo preprosta. Če se zakon potrdi, potem bo velik del premoženja Zavarovalnice Triglav šel v pokojninski sklad, Kapitalsko družbo pokojninskega in invalidskega zavarovanja, okreplil kapitalski del, kapitalsko podlago pokojninskega sklada in hkrati tudi razbremenil pritisk na plačevanje prispevkov za pokojninsko varstvo, ki jih plačujemo vsi zaposleni. Zaradi te argumentacije je koalicija predlog DeSUS-a upoštevala, spremenila prvotni tekst zakona in ga poslala v parlament. Pred tem smo zakon usklajevali znotraj partnerstva za razvoj. Največja opozicijska stranka je dejala, da bi bile nekatere rešitve lahko boljše, da pa jih trenutno nima. Zakona ni niti podprla, niti mu nasprotovala izrecno, ne vem kako se je pač glasovalo. Boljše rešitve ni bilo. Zakon je bil sprejet. Je pa seveda potem svetnik te iste stranke vložil zahtevo za veto in potem za referendum, kar je pač zgodba o neki neverodostojnosti ali neverodostojnosti, ki se ni zgodila prvič. Ampak zdaj imamo enostavno dilemo, če je zakon potrjen, potem je v redu, če zakon pade potem ostane "status quo", ker na referendumu nista dve pozitivni ali enakovredni rešitvi, ampak je to potrjitveni referendum. Če bo zakon zavrnjen, ne bo nobene rešitve, niti tiste, ki si jo baje želijo predlagatelji, ker tega zakona ni. Da bi se razdelilo ta del premoženja zavarovancem, ki so imeli police 1990, je nemogoče izvesti, kar je ugotovila prejšnja vlada. Ko smo bili v opoziciji, smo bili sicer skeptični, to je treba odkrito priznati, ali to dejansko drži ali ne, ampak tudi v tem mandatu so strokovnjaki prišli do enakega zaključka, da je to tehnično praktično nemogoče izvesti. Poleg tega bodo imeli koristi posamezniki, bistveno manjše število posameznikov. Mnogi so izgubili te police, nimajo dokumentov, evidence so nepopolne. Skratka, tega ni možno pravično narediti, bi bil to slučaj. Če pa gre to premoženje v pokrajinski sklad, ima od tega korist praktično celotna populacija te države, kjer je naš skupni interes, da se kapitalska osnova pokrajinskega zavarovanja krepí, da se s tem zmanjšuje pritisk na prispevke iz živega dela. Torej, če bo zakon potrjen bo v redu, če ne bo, ostanemo na stanju kakršno je, se pravi "status quo", zelene rešitve predlagateljev ni mogoče izvesti, pokrajinski sklad ne bo okrepljen. Tako, da kar se tega tiče je popolnoma jasno kaj je v interesu upokoencev in zaposlenih.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT: Hvala lepa gospod predsednik. Hvala vam gospod predsednik vlade za ta odgovor. Poglejte, začela se je širiti zavajajoča in lažna propaganda tudi s strani predlagateljev referendumu in poziv na referendum, kjer je pač treba glasovati proti uveljavitvi zakona, da naj bi tako upravičenci dobili od 1000 do 1300 evrov. Gospod predsednik vlade, kako vi komentirate to sprevrženo referendumsko propagando? Hvala za vaš odgovor.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Izvolite gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Že obrazložitev zahteve za referendum je bila zavajajoča, o tem ni nobenega dvoma. Ampak to je pač pravica tistega, ki to piše, ni pa to korektno in tudi takšna propaganda je nekorektna. Absolutno je nekorektna. Rešitev, kakršno so predstavili kot idealno predlagatelji in ta večina, ki je to izglasovala v Državnem svetu, je absolutno krivična, ker bi to pomenilo, da samo tisti, ki je slučajno ohranil to polico takrat, in teh je malo, lahko participira, drugi ne, pa tudi, če so bili zavarovanci te zavarovalnice. Na lepe oči nihče ne bo dobil deleža. In tudi za ta del je postopek kompliciran in bi veliko stal. Tako, da je z vidika pravičnosti, ki ga je potrebno zasledovati, ko gre za takšne rešitve, ki zadevajo skupno premoženje, izglasovana rešitev, ki je v zakonu bistveno boljša. Najmanj 10-krat več državljanek in državljanov te države bo imelo koristi od rešitve, ki je v

izglasovanem zakonu, ki se sedaj osporava, kot pa od rešitve, ki naj bi bila, če bo sprejeta, če bi predlagatelji referendumu predlagali svojo rešitev. Tudi, če bi jo predlagali, če bi jo izglasovali itn., bi bila korist za 10% državljanek in državljanov, kot pa je sedaj, ko gre za kapitalsko okrepitev pokrajinskega zavarovanja, ker je v našem skupnem interesu.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem smo zaključili s predstavitvijo poslanskih vprašanj predsedniku vlade.